

Ordspråksboken

Ett ordspråk är ett kärnfullt uttryck som lär ut ett lämpligt och moraliskt beteende. Ordspråksboken ger praktiska råd om hur man lever efter ens religion och uppför sig korrekt och moraliskt riktigt. Vi kan alla ha nytta av att följa råden som ges i denna bok.

Förberedelser inför studierna av Ordspråksboken

Vi läser i 1 Kungaboken 4:32 att Salomo författade många ordspråk. Ordspråksboken 1:1 säger att Salomo är författaren till Ordspråksboken, även om andra författare också nämns (se Ords 30:1; 31:1).

Ordspråksboken innehåller uttalanden om en mängd olika ämnen. En vers behöver inte ha något att göra med versen (ordspråket) före eller efter den. De flesta ordspråken är skrivna enligt det hebreiska framställningssätt som beskrevs i inledningen till Psaltaren.

Du kommer att studera Ordspråksboken på samma sätt som du studerade Psaltaren. I stället för att studera varje kapitel kommer du att studera och begrunda några betydelsefulla verser.

Studera skrifterna

Gör sex av följande uppgifter (A–L) medan du studerar Ordspråksboken.

A Sätt en titel

1. Somliga tycker att Ordspråksboken 1:7; 9:10 är temat för Ordspråksboken. Läs dessa verser och sätt en överskrift över Ordspråksboken. (*Anmärkning:* Ordet *frukta* som används i dessa verser betyder att hysa vördnad eller djup respekt för Gud.)
2. Förklara varför enligt din erfarenhet det som dessa två verser undervisar om är sant.

B Nyckelskriftställe – Ordspråksboken 3:5–6

1. Rita något som skildrar innebörden i Ordspråksboken 3:5–6. Du kan till exempel rita ett figur eller en bild med en slående titel. Visa teckningen för din familj och se om de förstår innebörden. Läs sedan skriftstället och förklara betydelsen för dem.
2. Vem har du läst om i Gamla testamentet som var exempel på Ordspråksboken 3:5–6? Förklara varför.

C Ge exempel

I Ordspråksboken 3:11–12 betyder "tuktan" att straffa med syfte att tillrättavisa. Skriv om en situation eller skriv en berättelse som visar sanningen i detta ordspråk.

D Gör en uppställning

Gör en uppställning enligt nedan och fyll i med uppgifter från Ordspråksboken 6:16–19 och från dina egna tankar och erfarenheter om vad Herren "hatar" (du bör finna sju saker i Ordspråksboken).

Egenskaper som Herren hatar	Varför du tror att han hatar dem
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	

E Ge ett råd till en vän

Tänk dig att du hjälper någon som kämpar med att förstå varför han eller hon bör leva enligt kyskhetslagen. Vilka verser i Ordspråksboken 6:23–33 skulle du läsa för honom eller henne? Berätta hur du skulle förklara vad varje vers du väljer lär oss. Om du till exempel valde vers 32, skulle du kunna fråga: "Vad tror du en person som begår äktenskapsbrott saknar förstånd om?"

F Gör ett försök

Försök leva enligt principerna i Ordspråksboken 15:1, 18; 16:32 i minst två dagar och skriv i din anteckningsbok om dina upplevelser.

G Skriv med egna ord

Skriv Ordspråksboken 27:12 med egna ord. Hur kan vers 12 tillämpas på råden vi får av profeterna i broschyren *Vägledning för de unga* (34285 180)?

H Skriv motsatsen

Arbeta om Ordspråksboken 30:11–14 så att verserna uttrycker motsatsen. I stället för att tala om ett orättfärdigt släkte kommer verserna att tala om ett rättfärdigt släkte sista dagars heliga. Vad kan du göra för att hjälpa till att få till stånd detta rättfärdiga släkte?

I För framstående kvinnor

Ordspråksboken 31:10–31 ger en beskrivning av en gudfruktig kvinna. Lista vad du tror vara de fem viktigaste egenskaperna som nämns och förklara varför varje egenskap du valt är viktig.

J Om du vore så vis ...

Salomo är antagligen författaren till de flesta ordspråken. Tänk på vad du känner till om Salomos liv och finn ett ordspråk som du tror skulle kunna ha räddat honom från de problem han fick senare i livet.

K Ordspråk om rikedomar

Läs följande ordspråk och sammanfatta vad de säger om rikedomar: 11:4, 28; 13:7–8; 15:16; 19:17; 21:6, 17; 22:1–2, 4, 7, 9, 16, 22–23; 28:6, 8, 11, 20, 22, 27; 30:7–9.

L Ordspråk om arbete

Läs följande ordspråk och sammanfatta vad de säger om arbete: 6:6–11; 10:4, 26; 12:24, 27; 13:4; 14:23; 19:15; 20:4, 13; 21:25–26; 24:30–34; 26:13–16; 28:19.

Predikaren

Liv utan kunskap om planen

Hur skulle din uppfattning och syn på livet vara annorlunda om du trodde att detta liv var vår enda tillvaro – att vi efter döden inte behövde avlägga räkenskap för vårt liv på jorden?

Författaren till Predikaren skrev det mesta av sin bok som om han trodde att detta liv är allt som finns. Genom att skriva ur denna synvinkel visade han hur frustrerande livet kan vara utan evangeliet. I det sista kapitlet medger författaren att han i själva verket trodde att livet fortsätter efter döden och att eftersom livet fortsätter i evighet det inte har bestående mening eller lycka med mindre vi tjänar Gud och bereder oss för domens dag, när allt som tycktes "förgängligt" (tillfälligt och otillfredsställande) kommer att ses som det verkliga är.

Predikaren 1–2

"Allt är förgängligt"

I Predikaren 1–2 skriver "predikaren" (som han kallar sig) om sitt sökande efter glädje och lycka. Medan du läser, tänk då på vad du själv tycker om det han såg och gjorde och sökte efter.

Förstå skrifterna

Predikaren 1

Förgänglighet (v 2, 14) – Meningslöshet, tillfälligt och otillfredsställande

Vad vinner (v 3) – Vilken belöning får
Under solen (v 3, 9) – På jorden

Predikaren 2

Glädjen (v 1–2) – Den glädje som kommer av nöjen tillsammans med andra människor

Gav akt på vishet (v 3) – Försökte ändå lära visdom

Sin del (v 21) – Lön eller belöning

Har samma företrädare (v 13) – Är större än

Jag märkte (v 14) – Jag insåg

Samma öde drabbar dem båda (v 14) – Somligt händer alla, oavsett hur visa eller dåraktiga de är

Studera skrifterna

A Gör en lista

Lista minst fem saker ur Predikaren 1–2 som författaren säger borde göra honom lycklig men inte gjorde det. Skriv efter varje sak på din lista hänvisningen till den vers där du fann den. Stryk gärna under de fem orden som du valde.

B Håller du med eller inte?

Läs Predikaren 1:18. Skriv till predikaren och berätta varför du håller med honom eller inte håller med honom i det han säger.

Predikaren 3

Gör det bästa av livet så länge du lever

I Predikaren 3 berättas om hur livet ibland kan vara frustrerande, att de ogudaktiga och de rättfärdiga och de visa och de dåraktiga alla råkar ut för både gott och ont. I kapitel 3 drar författaren slutsatsen att även om alla får erfara både gott och

ont är man lyckligare om man lever ett gott liv och söker efter glädje – även om den glädjen inte består. Med andra ord: Om vi alla måste erfara både gott och ont, kan vi lika gärna njuta av det goda medan det varar.

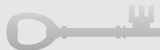
Predikaren 3:1–8 tillhör några av de oftast citerade verserna i Predikaren. Men de kan lätt missförstås. Då predikaren säger att allt har sin tid, säger han helt enkelt att vissa saker händer alla. Han menar inte att vi alla ska dräpa eller hata eller att göra något annat negativt. Att överträda buden har inte sin tid.

Predikaren 4–5

Vad gör dig lycklig?

Finns det någon livsstil som kan glädja människan även om hon inte tror på eller accepterar sanningen om Gud, hans befallningar och evigt liv? Även om predikaren såg så mycket "förgängligt" i världen medger han i Predikaren 4–5 att det fortfarande finns sådant som är värt att göra och som leder till större glädje i en värld som annars tycktes obegriplig för honom (utan en förståelse av Guds plan).

Förstå skrifterna

Predikaren 4

Möda (v 4) – Ansträngning, arbete, slit och släp

... Låta varna sig (v 13) –
... Låta sig bli undervisad och
... tillrättavisad

Predikaren 5

Snar med din mun (v 1) –
Tala inte hårt, barskt

... Sin del (v 18) – Lön eller
... belöning

Studera skrifterna

A Finn några goda råd

I Predikaren nämns åtskilligt som fortfarande är meningsfullt att göra även om "allt är förgängligt". Skriv om två saker som du har läst om i Predikaren 4–5 som skulle vara goda råd även för den som inte tror på Gud. Förklara råden som om du gav dem till någon som inte tror på Gud.

Predikaren 6

Allt är ändå förgängligt

Predikaren 6 innehåller ytterligare exempel på hur rikedom, ära och barn inte kan ge fullständig lycka. Kapitlet drar slutsatsen att om världslig rikedom, ära och efterkommande är allt som finns, då är livet meningslöst.

Predikaren 7–11

Finna tillfredsställelse i livet

Efter att ha sagt att "allt är förgängligt" eller att ingenting kan ge fullkomlig glädje, berättar predikaren i Predikaren 7–11 vad han anser skulle kunna ge en människa en viss tillfällig lycka. Även om "allt är förgängligt" så lär han att det ändå finns några sätt att leva på som ger mer lycka än andra sätt.

Studera skrifterna

A Sammanfatta lärdomarna

Läs följande verser i Predikaren 7–11 och sammanfatta vad predikaren sade att man bör veta eller göra för att få något mått av lycka och tillfredsställelse i livet: 7:2, 12–13, 17–22; 8:12–13; 9:4–10; 10:8, 12–14; 11:1, 8–10.

Predikaren 12

Slutordet

Om du visste att du skulle dö i dag om en vecka, vad skulle du då göra under dina sista dagar?

Predikaren 12 innehåller predikarens avslutande budskap. Han påminner de unga om att leva rätt så länge de kan, för en dag kommer de att dö. De två sista verserna i Predikaren 12 är den första påtagliga utsagan om att han tror på livets eviga natur. Dessa verser låter oss förstå att predikaren i de föregående elva och ett halvt kapitlen försökte bevisa att ett

liv utan Gud ter sig meningslöst, men att det ändå är förnuftigt att leva ett gott liv. Att leva ett gott liv blir ännu förnuftigare när vi vet att livet är evigt och att vi en dag kommer att stå inför Gud och bli dömda. Det är skälet till att de två sista verserna i Predikaren 12 utgör bokens verkliga budskap.

Förstå skrifterna

Predikaren 12

Darrar (v 3) – Blir gamla

Blommar (v 5) – Blir förkastat

• Går till sin eviga boning (v 5)
• – Dör

• Varna (v 12) – Förmana och undervisa

Studera skrifterna

A Gör en affisch

1. Gör en affisch (åtminstone lika stor som en sida i din anteckningsbok) om vad Predikaren säger om det som "hör alla människor till".
2. Varför behöver vi enligt Predikaren 12:13–14 veta och göra allt som "hör alla människor till"?

Höga Visan

Manuskriptet till Joseph Smiths översättning av Bibeln säger att Höga Visan inte är inspirerade skrifter.

Jesajas bok

Jesajas bok har rönt mer uppmärksamhet och lovord från andra författare till heliga skrifter än någon annan bok. Nephi använde Jesajas ord för att han mer "till fullo måtte kunna förmå [sina bröder] att tro på Herren, deras Återlösare" (1 Nephi 19:23) och sade att "min själ fröjdar sig i hans ord" (2 Nephi 11:2). Dessutom sade Nephi att Jesajas ord skulle få folket att "upplyfta sitt hjärta och fröjda sig inför alla människor" (2 Nephi 11:8). Nephis bror Jakob lärde att de som är av Israels hus skulle tillämpa Jesajas ord på sig själva (2 Nephi 6:5; 11:8). Frälsaren uttryckte sin höga uppskattning av Jesajas skrifter.

"Jesajas ord äro stora"

I Nya testamentet citeras Jesaja oftare än någon annan profet. Författarna i Mormons bok citerade eller parafraiserade 35 procent av Jesajas bok. I Läran och förbunden finner vi hundratalet hänvisningar till Jesaja antingen genom citat, parafraas eller tolkning av hans lärdomar. När Kristus besökte nephiterna efter sin uppståndelse uppmanade han dem att rannsaka uppteckningarna "sorgfälligt, ty Jesajas ord äro stora" (3 Nephi 23:1).

Viktig bakgrund till Jesaja

Jesaja levde och profeterade omkring 740–700 f Kr. Under den tiden erövrade assyrierna Israel, Nordriket. Juda, Sydriket, där Jesaja var bosatt, var tvunget att betala skatt till Assyrien och stod också inför sin undergång. Men de skonades tack vare att judakungen Hiskia följde Jesajas råd. Jesaja uppmanade Juda att fortsätta att omvända sig annars skulle de också förgöras – inte av assyrierna utan av babylonierna.

Jesaja talade mer än någon annan profet i Gamla testamentet om Jesu Kristi första och andra ankomst. Han hade ett unikt, inspirerat sätt att undervisa. Många av hans profetior rör inte enbart hans egen tid, utan också Jesu Kristi tid, vår tid och framtiden. Ibland kan till och med en vers eller en grupp av verser handla om mer än en tidsperiod.

Hur man läser Jesaja

Jesaja var inte endast en Guds profet utan också en stor författare och en skald för Israels stammar. Av det skälet kan somligt i hans skrifter vara svårt att förstå om man läser det i översättning från hebreiska till något annat språk. Kom ihåg vad du lärde dig om hebreisk poesi i inledningen till Psaltaren (se s 130). De begrepp som förklarades där samt den Helige Andens vägledning kan hjälpa dig att förstå Jesaja, som arbetade med sinnebilder och symboler. Du kommer att läsa om att månen